

5. Dotacijom Republičkog Savjeta za nauku i kulturu od 400.000.— dinara završeni su svi zidarski radovi na adaptaciji velike dvorane u drugom katu, te je Arhiv na taj način došao do novog velikog i prikladnog spremnog prostora. Ali da bi se novo dobiveni prostor mogao iskoristiti za prikladan smještaj arhivalija, potrebno je još u nj postaviti električnu instalaciju, obojiti zidove i izraditi police. Za osiguranje arhivske građe u slučaju požara, u prostorije, koje nemaju aparat za gašenje požara, postavljeni su sanduci s pijeskom.

6. Ostvarena je suradnja s Naučnom bibliotekom u Dubrovniku prigodom proslave 450.-godišnjice rođenja dubrovačkog komediografa Marina Držića, kojom prigodom je priređena izložba.

7. U vezi rivendikacije dubrovačkih arhivalija još zaostalih u Beču nastav-

ljena je akcija, da bi te arhivalije bile konačno povraćene na svoje mjesto.

8. U arhivskoj čitaonici radilo je oko 100 domaćih i stranih čitača. Izdano je oko 3000 arhivskih knjiga i svežnjeva. Samo 1958. godine izišlo je 38 što većih, što manjih radova, koji se temelje bitno ili djelomično na materijalu našeg arhiva. Uz to riješene su mnoge molbe pojedinih građana, koji su tražili dokumente iz arhiva XIX. i XX. st. radi zaštite svojih interesa. Odgovorenje je također na 60 zamolbi domaćih i stranih naučnika.

9. U fotolaboratoriju arhiva snimano je preko 60 stranaka. Veća snimanja vršena su za »Fondazione Giorgio Cini« u Veneciji (dokumenti, koji se tiču Mletaka) i za Slavenski seminar u Utrechtu (svi cirilski dokumenti od XII. — XVI. st.). Ova snimanja su još u toku.

Zdravko Šundrica

IZ ARHIVA U RIJECI

Sumarni rezultati rada u god. 1958. bili su slijedeći:

1) Nadzor nad arhivskom građom i registraturom, koja se nalazi van arhiva, a na području našeg teritorijalnog djelokruga.

Kroz 1958. godinu po našim arhivistima vršen je povremeno pregled pojedinih registratura u samom gradu Rijeci, te su tom prilikom davana službenička registratura potrebna uputstva. Registrature van našeg arhiva, uslijed nedovoljnih finansijskih mogućnosti, nismo obilazili, ali smo svako službeno putovanje u Istru koristili i da obidiemo po koji stari arhiv i registraturu. Tom prilikom davali smo potrebine preporuke i uputstva za čuvanje tog materijala, a jednom prilikom čak smo spasili neku građu (protokoli iz kraja mletačke vladavine), koja se odnosila na Buzet, a nije bila osigurana. Osim toga za nadzor i zaštitu vanjskih registratura i arhivske građe imali smo povjerenika u licu upravitelja Muzeja u Pazinu, ali kako je on službeno premješten, potrebno je da za to nađemo neko drugo podesno lice.

2) Preuzimanje novih fondova.

1958. godine u arhiv je preuzeta samo neznatna nova građa (građa nekih škola u Rijeci). Kako se radi o osnivanju kotarskog arhiva u Puli, naš je arhiv presta da sa tamošnjeg područja doprema arhivsku građu, već se ograničio na to, da tu građu samo nadzire i daje uputstva za čuvanje.

3) Sredivanje arhivske građe.

Kroz proteklu je godinu arhivistički obrađena slijedeća građa:

a) Sređeni su arhivi s bivšeg područja STT (hrvatskog dijela bivšeg STT-a: Buje, Novigrad i t. d.). Inventar, uslijed nužnog prelaska na druge poslove, nije sastavljen, ali se na temelju sređene građe može lako sastaviti.

b) Izvršeno je škartiranje arhiva bivših parobrodarskih društava iz Rijeke: »Fiumana«, »Tirrenia«, »Adria«, »Carnaro«, »Lloyd Triestino«, »Italia« i t. d. Za preostalu građu, koja je sređena, sastavljen je inventar.

c) Škartirana je građa bivše Trgovinsko-obrtničke komore u Rijeci (1924—

1948), te za preostalu građu sastavljen inventar.

d) Također je škartiran materijal poduzeća za Rafineriju naftе (bivša R. O. M. S. A.). Sastavljen je inventar.

e) Nakon provedenog škartiranja sastavljen je inventar školskih spisa za bivše školsko nadzorništvo za Kvarner Provveditorato agli studi di Provincia del Carnaro).

f) Krajem godine početo je sređivanje velikog i vrlo značajnog fonda našeg arhiva, t. j. arhiva riječke Prefekture.

4) Popularizacija arhivske službe (izložbe, predavanja i t. d.).

U mjesecu studenom prošle godine, kao i svake od posljednjih godina, priređena je u arhivu izložba prilikom »Tjedna arhiva«. Ta je izložba ove go-

dine bila tehnički i estetski najbolja od svih dosadašnjih, jer se raspolagalo većim sredstvima za njeno uređenje.

Tom prilikom održana su i prigodna predavanja po školama i preko Radiostanice u Rijeci.

5) Naučni rad na arhivistici i drugim pomoćnim historijskim naukama.

Održan je višemjesečni tečaj iz paleografije, diplomatičke i arhivistike, koji su poohadili svi stručni službenici Arhiva i neki službenici iz Naučne biblioteke. Pripremana je grada, koja dolazi u obzir za publiciranje u »Vjesniku Drž. arhiva u Rijeci«.

7) Izdavanje časopisa.

Objavljen je IV. svezak našeg časopisa »Vjesnik« i započet rad na pripremanju V. sveska.

Dr. Mirko Zjačić

DJELATNOST HISTORIJSKOG ARHIVA U VARAŽDINU

1. Nadzorna arhivska služba i preuzimanje arhivalija.

Ustanovljenjem mreže arhiva u NR Hrvatskoj, Historijski arhiv u Varaždinu obavlja arhivsku službu na teritoriju Međimurja, Zagorja i dijela Podravine. To je područje današnjih kotareva Čakovec, Varaždin, Koprivnica i Krapina. Područje Varaždina i Koprivnice bilo je već ranije obuhvaćeno, te glavninu arhivskih fondova ove ustanove čine preuzeti arhivi tog teritorija. Prošle 1958. godine, bilo je težište rada upravo na Međimurju. Za to je vrijeme registrirano, te zatim dopremljeno i smješteno u pomoćno arhivsko spremište u Čakovcu 40 fondova, koji čekaju na daljni arhivski postupak.

Primjećujemo, da niti na području kotara Koprivnica, a niti na onom kod Čakovca, Arhiv nije bio u stanju iz objektivnih razloga vršiti stalni nadzor. Korišteni su svi mogući putovi i sredstva, ali je ipak u konačnici sve to predstavljalo samo povremenu arhivsku nadzornu službu a ne permanentnu. Ukupno su u 1958. godini registrirana i preuzeta na teritoriju ko-

tareva Čakovec i Varaždin 44 fonda. Obavljen je, ali nije dovršen popis i opis obiteljskog arhiva Varady (od godine 1578—1918); jednako Kotarskog suda Novi Marof (1889—1948) i općine Novi Marof (1947—1958).

2. Sređivanje arhivalija i arhivistička obrada.

a) Poslovi osnovnog sređivanja obavljeni su na novo preuzetim arhivima škola Varaždina i Krapine, arhivu Uprave prihoda općine Varaždin, kao i na ostacima čas prije spomenutih arhiva u Međimurju. Izvjesni zahvati su vršeni i na preuzetom arhivu Lječilišta za TBC pluća Klenovnik;

b) Obrada grada vršena je na arhivu grada Varaždina od (1700—1795) i 1700—1805) (nastavak); na arhivu Starogradske Varaždinske općine (1750—1850); i jednako na arhivskoj zbirci NOB (1943—1945). U čisto su ispisivana regesta spisa arhiva općine Varaždin za razdoblje, za koje nema pomoćnih knjiga od (1700—1774) (nasavak). Jednako je evidentirana oštećenost dokumentata arhiva grada Varaždina (Radikalni arhiv (1209—1844), obiteljskog arhiva Bedeković (1247—1926), Erdödy (1565